

Hertil skal jeg bemærke, at Medtagelsen af dette Fag ved Lærerindeexamen i og for sig er et betydeligt Tillæg i Fordringerne i Almindelighed, og jeg tror, at man meget overburderer den Betydning, som Kundskab i dette Fag har for Dydighed i praktisk Regning det er meget mere praktisk Regning, der har Betydning for den mathematisk Undervisning end det Omvendte. Har et ungt Menneske, der skal begynde et mathematisk Studium forfra, blot i Barneaarene lært at regne godt, saa vil han snart indhente og maasse løbe forbi dem, der har mindre Regnefærdighed, men som til Gjengæld har faaet Undervisning i Mathematik i Barneaarene. En fornuftig Regneundervisning kan overmaade godt trives uden at være ledsaget af nogen egentlig mathematisk Begrundelse, og en saadan vil for et stort Antal Elever selv i 16—18 Aars Alderen ikke faae Regneoperationerne til at staa tydelig klarere end den Begrundelse, der kan gives uden strængt mathematisk Bevis. Det er i Virkeligheden saa, at en simpel Ting i den praktiske Regning overfor Elevernes Forstaaelse kan blive helt forbrølet ved, at den skal føres ind under et strængt mathematisk Bevis. Det er min Overbevisning, at den Vægt, der i den sidste Menneskealder er lagt paa Mathematikundervisningen i Børneskolen, naar dette er sket paa Regneundervisningens Befordring, har som Helhed været uheldig, hvad enten man ser hen til Stjærpelsen af Elevens Forstand eller til den praktiske Betydning for Livet, og det selv om den Unge skal gaa en Vej, der nødvendigvis fører en yderligere Uddannelse i Mathematik. Jeg kan derfor ikke finde, at der er nogen særlig Anledning til at bebyrde den vordende Lærerinde med dette for saa Mange besværlige Fag og heller ikke til at forøge dets Betydning ved Examen for Lærere.

Til Forslaget i dets Helhed og til enkelte særlige Bestemmelser skal jeg endnu føie nogle Bemærkninger.

Jeg anser den Tilbøielighed, der paa mange Omraader har eksisteret i længere Tid, og som ogsaa aabenbarer sig her, til i Almindelighed at skjærpe og udvide Examensfordringer, for meget betænkelig, og det navnlig for de Examinere, der falde i den unge Alder. Jeg tror, at man derved ofte naar det Modsatte af, hvad der attraas: en Uddannelse, der senere kan sætte Frugt i en kraftig Gjærning i Livet. Overfor en Overanspændelse af Børnene i den unge Alder kommer der vist i mange Tilfælde en Slappelse i Energi og Friskhed, der skader den senere Livsgjærning meget mere, end den større Mængde af Kundskaber, der indvindes, gæbner; og jeg tror ingenlunde, at der høbes herpaa ved Indførelse og Udvidelse af legemlige Idrætter, navnlig naar disse, som Sløjd og Gymnastik, foregaa inden lukkede Døre, og naar der ikke samtidig slaas af paa Fordringerne i de aandelige Fag, saaledes at den Tid, Eleven i det Hele skal anvende paa sin Uddannelse, ikke forøges.

Ligeledes har heller ikke den Bestræbelse, der gjør sig gjældende i Forslaget, efter at udjævne de Forstjelligheder, der nu findes mellem Examensfordringerne for Kvinder og for Mænd, nogen særlig Sympathi hos mig. Til den Forstjellighed, som Naturen og de bestaaende Samfundsforhold har sat mellem Kvinders og Mænds Virkemaade, bør der ved Ordningen af den Sag, hvorom der her er Tale, tages et tilbørligt Hensyn. Det har saaledes i høi Grad overrasket mig, at det foreslaas, at „Haandgjærning“ skal ved Lærerindeexamen miste sin Rang som et tredobbelst Fag og ned sættes til at være et Bisag med en enkelt Karakter, og endnu mere at se den Side 4 i Forslaget givne Motivering, hvori det hedder, at det „maa anses for at være af mindre central Betydning for Almuefolkens Liv, om Lærerinder i Almindelighed kunde undervise heri eller ei.“ Jeg har rigtignok staaet i den Formening, at en af Grundene til, at man i sin Tid fra Statens Side søgte at drage Lærerinder til Almueskolen, bl. A. ved Oprettelsen af Lærerindeexamen, og hvorfor man endnu i mange Kommuner søger at faae Lærerinder ansatte, netop var og er, at faae en god Undervisning i kvindeligt Haandarbejde, hvortil Trangen vøjer i samme Grad, som fattige Mødre tvinges til at søge Erhverv udenfor Hjemmet, og kvindeligt Husflid indskrænkes eller forsvinder som Arbejde for Tyende i de bedre stillede Hjem. Men hertil kommer, at selv ved større Skoler som i Kjøbenhavn og de større Provindsbyer,